

Digman och „Ärekränkning“ med hovrättsfiskalen *Sten Rudholm* som inledare.

Vid årsmötet omvaldes till ordf. i föreningen överdirektören *Hardy Göransson* och till styrelseledamöter justitierådet *Nils Beckman*, prof. *Ivar Agge*, borgmästaren *Erik Bendz*, riksåklagaren *Maths Heuman*, med. lic. *Gustav Jonsson*, advokaten *Hugo Lindberg*, statsåklagaren *Gustaf Persson*, prof. *Ivar Strahl* och prof. *Folke Wetter*. Nya ledamöter i styrelsen blev hovrättsfiskalen *Carl Holmberg* och direktören *Gunnar Rudstedt*. Inom styrelsen har Beckman utsetts til v. ordf. och kassaförvaltare och Holmberg till sekr.

C. H.

Litteratur.

Olof Kinberg: Lagen och de psykiskt sjuka. Vår Tids Medicin. Stockholm, Albert Bonniers förlag. 267 sider.

Bogen, der behandler aktuelle retspsykiatriske problemer, er en omarbejdet og udvidet udgave af Kinbergs „Lagen och de sinnessjuka“, som udkom i Stockholm i 1926 i serien „Medicinskt folkbibliotek“. I sin nye skikkelse er den inspireret af den sidste tids kriminalpolitiske grundtanker, og de senere lovændringer er indarbejdet i stoffet.

Forfatteren indleder bogen med et historisk afsnit (side 18—66), hvorefter følger en gennemgang af den kriminalretlige behandling af de psykiske abnormiteter (side 67—123) og de civilretlige konsekvenser af de samme lidelser (side 124—219). Bogen afsluttes af 3 kapitler om henholdsvis sterilisation, abortproblemet og kastration (side 220—267).

Kinberg gennemgår kritisk den svenske straffelovsændring af 1945 og påpeger bl. a., at området for straffrihed som følge af sindslidelser formelt blev udvidet ved den nye straffelov, medens der i realiteten var tale om en indskrænkning, idet den tidligere praksis, der havde udviklet sig under den gamle straffelov af 1864, hvorefter psykopati medførte straffrihed, nu er bortfaldet, således at psykopati herefter kun undtagelsesvis begrunder straffrihed. For så vidt angår de varige sindslidelser, er de tidligere utilregnelighedskriterier bortfaldet, men for de kortvarige psykiske abnormtilstande er de tidligere kriterier „ej till sig visste“ og „medvetsløst tilstand“ nu erstattet af vendingen „är från sina sinnens bruk“, hvorom forfatteren med rette siger, at dette psykologiske kriterium er lige så ubegribeligt, som de før anvendte.

Forfatteren behandler særlig indgående reglerne om „förvaring“ (der svarer til psykopatförvaring herhjemme) og „internering“ (der svarer til sikkerhedsförvaring) og konkluderer deri, at efter at „förvarings“-klientellet er bestemt som dem, der er af „sinnesbeskaffenhet som avviker från det normala“, er den oprindelige og (efter Kinbergs mening) fiktive sondring mellem „förvarings“- og „internerings“-klientellet praktisk talt bortfaldet, idet også „internerings“-klientellets sindstilstand må antages at afvige fra det normale, og konsekvensen

heraf burde blive, at „internerings“-instituttet faldt væk ved næste straffelovsrevision.

Kinberg kommer også ind på reglerne for fremgangsmåden ved mentalundersøgelser i kriminalsager og fremsætter ønsket om en forbedring af retspsykiaternes uddannelse, ligesom han gør sig til talsmand for en reform gående ud på, at de psykiatriske observationsklinikker kommer fuldstændig væk fra strafanstalternes område.

Jon Johnsen.

John Edward Allen: Inside Broadmoor. W. H. Allen. London 1952. 193 sider. 12/6 sh.

Forfatteren af denne bog blev i 1937, i en alder af 27 år, dømt til døden for et barnemord efter forud flere gange at være blevet straffet for mindre forbrydelser. Kort før eksekutionen skulle finde sted, blev han erklæret sindssyg og overført til Broadmoor. Efter 10 års ophold i denne anstalt lykkedes det ham på sensationel måde at flygte, idet han klædte sig ud som præst ved hjælp af et kostume, han havde benyttet under en fangeforestilling i anstalten. Trods alle politiets anstrengelser holdt han sig derefter på fri fod i henved to år og tilskrev i denne tid regelmæssigt anstaltens overlæge rapporter om sin gøren og laden og sin sjælelige tilstand uden dog at røbe sine skjulesteder. Han tilsigtede hermed — og med flugten i det hele taget — at dokumentere, at han havde genvundet sin sjælelige sundhed, og at han under de ugunstigst mulige forhold var i stand til at klare sig på fri fod uden ny kriminalitet. Og dette lykkedes så overbevisende, at han nogen tid efter tilfangetagelsen virkelig blev udskrevet som helbredt.

Bogen giver en udmærket indsigt i livet i Englands største anstalt for psykisk abnorme lovovertrædere. Der tegnes herved et billede af en human institution med moderne behandlingsprincipper, og forfatteren har ikke lovord nok for dens lægelige leder, Dr. Joseph Stanley Hopwood. Men hvad der måske giver bogen dens største interesse, er dens glimrende fortalte historie om flugten og livet som den overalt jagede flygtning. Det er en beretning, der er mere spændende end nogen fantasiskildring, og den er fortalt med et utvivlsomt litterært talent. I den efterhånden omfattende litteratur af straffede personers selvschildringer rager denne bog højt op.

Stephan Hurwitz.

Alex Comfort: Authority and Delinquency in the Modern State. A Criminological Approach to the Problem of Power. Routledge and Kegan Paul Ltd. London 1950. 112 sider. 8/6 sh.

I denne lille bog har forfatteren og psykiateren *Alex Comfort* søgt at belyse, hvorvidt vor tids samfundsforhold begunstiger, at psykopatiske personligheder opnår politisk magt, og at de, der får politisk magt fristes til kriminel adfærd. Udgangspunktet for undersøgelsen er en beslutning på UNESCO's Beirut konference i 1948 om en viden-

skabelig undersøgelse af grundene til had og spænding i internationale forhold. I denne undersøgelse skulle indgå en udredning af de faktorer, der kan lede til, at der i regeringerne indgår psykopatiske eller kriminelle elementer, idet man herved særlig havde de metoder for øje, hvorved fascistisk styre er blevet etableret. Forf. har dog ikke villet begrænse sine betragtninger til at angå diktaturprægede regeringsformer, men mener, at også demokratiske regimer bør inddrages under undersøgelsen. Han vil heller ikke begrænse emnet „delinquency in modern government“ til forekomsten af juridisk strafbar handling på regeringsposter og i lignende magtpositioner, men medtager antisocial adfærd efter et frit skøn. Undersøgelsesobjektet bliver i høj grad svævende.

Det er forf.'s opfattelse, at centralisationen af politisk magt i den moderne stat giver plads for en politikertype, der er uden den livsnære kontakt med folket og er uden de „naturlige“ lederegenskaber, som præger førerskikkelser under primitivere samfundsforhold. I stedet får man magthavere, hvis væsentligste adkomst til deres stilling beror på deres ambition. Forf. gennemgår udførligt, hvilke psykopatyper der specielt har chancer for at nå frem til ledende stillinger, herunder navnlig den aggressive egocentriker og den ambitiøst-akkvisitive type. Særlig med henblik på krigsforhold drøftes dannelsen af elitegrupper, der i ly af det almindelige samfunds ukendskab til deres metoder og deraf følgende følelse af uansvarlighed, kan blive et redskab for etisk mindreværdige ledere.

Fremstillingen afsluttes med et afsnit om „staten og menneskelig adfærd“, hvori forf. kommer nærmere ind på magtens sociologi og drøfter, med hvilke midler magtmisbrug kan bekæmpes. Han tror ikke meget på effektiviteten af strafforholdsregler, men mener, at der må sættes ind mod de her truende onder ved hjælp af socialpsykologiske og socialpsykiatriske metoder, der tilsigter at styrke de „livscentrede“ impulser på bekostning af de „magtcentrede“.

Bogens emne er interessant, og den indeholder problemstillinger og betragtninger, der giver stof til eftertanke. Men som helhed er fremstillingen for uklar og abstrakt, og i kriminologisk henseende indeholder den ikke meget af værdi.

Stephan Hurwitz.

Norval Morris: The Habitual Criminal. Longmans, Green and Co. London 1951.

Forfatteren er lektor i retsvidenskab ved universitetet i Melbourne, og bogen er udgivet af The London School of Economics and Political Science ved Londons universitet. De forventninger, der herved vækkes om arbejdets værdi, indfries dog ikke fuldtud. Et hovedafsnit af bogen består i en retssammenlignende undersøgelse af 27 forskellige landes regler om behandlingen af vaneforbrydere. Sådanne undersøgelser er erfaringsmæssigt ofte behæftet med fejl og misforståelser. Og dette er tilfældet også her. Forfatteren fortæller blandt andet sine læsere, at

sikkerhedsforvaring efter dansk ret ikke er bundet til nogen minimumstid, at der ifølge loven ikke kan dømmes til sikkerhedsforvaring uden forudgående lægeerklæring, og at dommeren har fri adgang til at vælge mellem et monistisk eller dualistisk system, altså enten kan idømme sikkerhedsforvaring i stedet for straf eller kan dømme til sikkerhedsforvaring efter udståelsen af straf, hvilket altsammen er urigtigt. Det er også misvisende, når det siges at antallet af domfældelser til sikkerhedsforvaring i Danmark ikke har oversteget 50 pr. år. Det rigtige er, at der gennemsnitlig kun har været ca. 8 domfældelser af denne art. Tilliden til oplysninger fra andre lande rokkes unægtelig, når de oplysninger, der let kan kontrolleres, er urigtige. Hermed skal dog ikke underkendes, at forfatteren åbenbart har gjort et meget betydeligt arbejde for at sætte sig ind i et særdeles omfattende materiale på det behandlede område, og han har grupperet dette materiale på en meget overskuelig og instruktiv måde.

Iøvrigt rummer bogen en meget indgående og oplysende fremstilling af engelske retsregler og retspraksis med hensyn til preventive detention. Og fremstillingen af lovstoffet suppleres af en kriminologisk undersøgelse, der omfatter dels en gruppe af sikkerhedsforvarede, dels et større antal vedvarende recidivister, der er dømt til fængselsstraf. Undersøgelsen udmunder i et forslag til follow-up undersøgelser som grundlag for et prognosesystem.

Bogen indeholder interessante enkeltbidrag til diskussionen om recidivistbehandlingsproblemer. Navnlig kan fremhæves et forslag om indretning af et overgangsstadium fra institutionsbehandling til prøveløsladelse, hvorunder vedkommende i en kortere tid — ca. en måned — får lejlighed til arbejde under daglig kontrol fra anstaltens side hos privat arbejdsgiver.

Stephan Hurwitz.

Dr. *Karl Peters*: Strafprozess. Ein Lehrbuch. Verlag C. F. Müller. Karlsruhe 1952. 594 sider. DM 27-.

For den, der vil sætte sig ind i tysk straffeprocessret, efter at domstolsloven og straffeprocessordningen er blevet revideret ved love af 12. september 1950, er denne lærebog, skrevet af professor ved Münsters universitet, dr. *Karl Peters*, en fortræffelig kilde. Fremstillingen er systematisk let overskuelig, klar, og godt belyst ved eksempler fra retspraksis. Der er en rigdom af litteraturhenvisninger. Og bogen har ikke blot interesse som opslagsbog med hensyn til positiv tysk processret, men den rummer tillige værdifulde bidrag til belysningen af almene processuelle spørgsmål. Særlig er der grund til at henlede opmærksomheden på dens indgående behandling af bevislæren, der giver en instruktiv redegørelse også for udsagnspsykologien. Yderligere bidrages på interessant måde til læren om fejldomme i forfatterens gennemgang af retsmidlerne mod afsagte domme.

Stephan Hurwitz.

Lilian Wyles: A Woman at Scotland Yard. London 1952. Faber and Faber. 256 sider. 18 s.

Miss Wyles var en af de første kvinder, som blev ansat i Londons politi; det var i 1918. Hendes erindringer fra 30 års tjeneste spænder altså over hele den periode, i hvilken den kvindelige politistyrke er blevet opbygget og efterhånden har nået et meget anseligt omfang. Begyndelsen var vanskelig. Kvinderne mødte jævnlig den opfattelse, at de ikke havde noget at gøre i politiet, og i 1922 var man nær ved at afskaffe det kvindelige politi af finansielle grunde. I de første år var den vigtigste opgave almindelig patrouilletjeneste (bl. a. med henblik på efterforskning af prostitution og alfonseri); hertil kom efterhånden meget andet. I 1922 blev Miss Wyles knyttet til „Criminal Investigation Department“, hvor hun mest beskæftigede sig med afhøring af børn og kvinder i sædelighedssager og med forsorgsmæssige opgaver. Hendes beretning om de mange års arbejde er meget fængslende. Den rummer mange træk til belysning af forholdene i storbyen og mange erfaringer om de mennesker, som er kommet ud i kriminalitet eller er blevet ofre for forbrydelser.

Knud Waaben.

Detention in Remand Homes (English Studies in Criminal Science vol. VII). London 1952. Macmillan and Co. 92 sider. 12 s. 6 d.

Remand Homes er hjem til kortvarig anbringelse af børn og unge mennesker, som er fundet skyldige i lovovertrædelser. Cambridge-universitetets kriminalvidenskabelige institut har behandlet et aktmateriale vedrørende ca. 1000 drenge, der blev anbragt i remand homes i 1945—48 i London, Birmingham, Liverpool og Manchester. Formålet har været at undersøge børnenes forhistorie, domstolens praxis, behandlingens karakter og anbringelsens værdi. Nogen større almen kriminologisk interesse har resultaterne ikke; bogens hovedindhold er henvend 60 tabeller med forklarende text. De fleste af drengene var 11—13 år gamle; anbringelsen er sket alene på det grundlag, at de har begået strafbare handlinger (i næsten alle tilfælde tyveri), og principperne for afgørelsen synes noget varierende. I nogle retskredse lægger man vægt på et straffende formål, i andre på opdragelse og behandling. Meget behandling kan der dog næppe opnås på de 2—4 uger anbringelsen varer, og fra et engelsk synspunkt vil den foretagne undersøgelse sikkert tyde på, at denne anbringelsesform er uden større værdi; dette antydes i to linier i undersøgernes konklusion. Ved „Criminal Justice Act“ 1948 er det bestemt, at den nye type af hjem, som kaldes *detention centres*, efterhånden skal træde i stedet for remand homes, for så vidt angår børn over 14 år.

Bogen handler om anbringelse som sanktion efter „Children and Young Persons Act“ sect. 54. Et punkt som ikke fremhæves er hjemmenes betydning som observationssted. De tager imod vanskelige børn, som skal iagttages efter begæring af en domstol, og i hvert fald på det store Stamford House Remand Home i London anser man det for muligt at gennemføre en tilfredsstillende observation på 2—3 uger.

Knud Waaben.